

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:

Egészévre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona.
Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség: Jókai-utca 10.

Kiadóhivatal: DEBRECZENYI GYULA KÖNYVTYOMDÁJA (tekola-utcz: 4. sz.)

Szent István.

(k) A magyarok Nagyasszonyának ünnepé még alig alkonyodott le; menyeyei királynénkat magasztoló énekeink még alig hangzottak el; Isten dicsőségére s nemzeti létünk kilenczszáz éves fennállásának emlékére gyűjtött áldozatunk füstje még el sem oszlott; szívünk a Boldogasszony iránti legbensőbb tisztelet, hála s gyermeki bizodalom boldogító érzésével még telve van, — s ime, holnapután új ünnepre virradunk, melynek hasadtával nemzeti életünk legörvendesebb ponjára szegezvük szemünk, a kegyelet új érzései buzdulnak fel szívünkben; örömeink hangzanak fel ismét s Isten oltára köré seregünk, hogy leborulva áldjuk az ég és föld hatalmas Urát, a királyok királyát, ki csodálatos az ő szenteiben, s hála és örömaldozatunkat mutatjuk be Neki, mert nekünk adta Szent Istvánt.

Borongva száll vissza lelkünk abba a régi időbe, midőn első szent királyunk ült Magyarországnak trónján. A történelem által megörökített tények egész sorát, mint ködképeket látjuk elvonulni. Látjuk a koronáhozozó Asztrikot, látjuk a szentéletű királyt szent és hazafias működésében, látjuk a hadverő uralkodót, a fiát oktató bölcs atyát, a hazát, édes magyar hazánkat Máriának felajánló magyart, a haláltól csodálatosan megmenekültet, a nagy törvényhozót, látjuk — mondjuk röviden — István királyt, a ki a honfoglaló Ápád művét azzal koronázta meg, hogy Magyarországot keresztényné tette, a mi egyértelmű egy újabb honfoglalással.

S midőn lelkem visszaszál a rég mult idők hatalmas mozzanataihoz, köny tolu szemembe s ünnepre kész szívem feljajdul, mert könnyes szemem, haszettekint, ősi erények pusztulását látja csak.

„Vár állott? Most kőhalom,
Kedv s öröm repkedtek?
Halálhőrgés, sirhalom
Zajlik most feletted.“ (Vörösmarty)

Igen! a vár már omlatag rom s a régi gazda kiverve még onnan is hazátlan bolyong ősei hazájában, mert boldogtalan a lélek, melyre a tévely homálya borul, mely a tudatlanság sötétségében botorkál és nyomorult a szív, melyet a szeretet melege nem hevít. S épen ezért ha valamikor, úgy most, midőn egy törpe nemzedék saját történelmét alig érti már; most, midőn a korcsnemzedék Szent István királyunk drága örökségét erkölcsileg és anyagilag hűtlen sáfarként tékozolja, most szükségesebb, mint valaha,

hogy az egyház hazafias kulturfeladatát teljesítve emlékeztesse a magyar nemzetet dicső multjára, a dicső ezeréves multnak legkiválóbb alakjára, Szent István, első apostoli királyunkra!

Ámde ki volna képes mindama jótéményt, áldást felsorolni, melyekkel Szent István hatalmas intézményei, Krisztus egyháza bennünket magyarokat közel ezer éven át elárasztott?! Felsorolhatlanok azok, mint a találékony szeretet működései; kiapadhatlanok, mint kutféjek, a szeretet, mely meg nem hal soha.

S hogy a kereszténység az őseink vérén szerzett magyar földön felvirágozott; hogy az embereket egymástól elválasztó, gyűlöletből fakadó válaszfalak leomlottak, s a szívek nem pusztá szavakban csengő, hanem tényekben megvalósult szabadság, egyenlőség és testvériség hatalmas eszméiben összeforrtak; hogy nemzetünk a keresztény rokonság kötelekével a szomszéd nemzetekhez kapcsolva a béke áldásait élvezhette; hogy a fejedelmi magas hatalom s a királyi felség iránti kegyeletes tisztelet, hódolat és hű ragzkodás a magyar szívnek egyik vallásos alaperzésévé vált oly annyira, hogy megnyilatkozásait, mint páratlanokat jegyzé fel a történelem; hogy nemzetünk elismert közjellemonása, a lángoló hazaszeretet és honfűi önfeláldozásnak fényes megnyilvánulása oly nagy számban ragvog előtűnk nemzetünk életéből; hogy hazánk a keresztény hősök hazajaként ismeretes a nagy világ előtt, kik az izlam végű európai berohanásait visszaverték s a nyugati keresztény polgárosodást megmentették; hogy a négy folyam határai között a tudományoknak külföldről is látogatott csarnokok emlékedtek; hogy a beteg és nyomorult menhelyet és ápolást nyer, az ügyefogyott és szegény a felebaráti szeretet és irgalom segélyében enyhülést talál; hogy törvényeiben, kiváltságaiban, egyházi és polgári intézkedéseiben szilárd, századokon át meg nem döntött és meg nem dönthető alapon nyugvó magyar állam maradt a hajdan tejjel mézzel folyó Magyarországnak; s hogy mi magyarok lehettünk, voltunk ezer esztendő ezer szélérei középette s hogy magyaroknak lenni szerencsések vagyunk a jelenben is: — mindez Krisztus vallásának s egyháza befolyásának a mily természetes, ép oly történelmileg dokumentált jogszerű folyamán; azé a vallásé, azoké a világraszóló, hatalmas eszméké, melyeket első apostoli királyunk, Szent István fáradhatlan buzgósággal, kifogyhatlan áldozat-

tokkal plántált a mindenkor dicső magyar nemzet szívébe; a melyeknek Szent István az ereiben bár számtalanszor megtört, de soha meg nem fogyatkozott eleink közt apostola volt.

Magyarok vagyunk. Igen! Azt mondtam. De hol van az a hatalmas szellem, az a létfentartó erő, mely annyi századokon át oly sok balszerencse daczára éltette nemzetünket? eltékoztunk.

Az Istenben való hittel össze van fűzve a türelem, a megadás, a lemondás egyfelől; másfelől a szeretet, az önfeláldozás, az irgalmasság és jótékonyág, mindezek felett pedig lebeg a vallás örangyala, mely felfelé mutat és mit állítottak helyébe? Kielégíthetlen vágyakat. Ketté vágta a köteleket, mely az embert a végtelenhez fűzi és a végtelenséget kereső lélek mintegy szárnyaszegett madár lehullott a földre s mindent a földtől vár, mindent a földön keres és a mit keres, azt nem találja, és a mit talál, abban csalódik.

Csoda-e, ha az elégedetlenség a társadalom ellen fordul, s számon kéri tőle, a mit lelkétől elragadt, kárpótlást kér azért, a mit elveszített, teljesítését kéri mindannak, a mit a tudomány, a művelődés, a társadalom ígért? A felcsigázott képzelődés valóítását kéri mindannak, a mit szemei előtt évek óta kápráztató fényvel lobogtattak.

És így válik kétfelé az emberiség: az egyik frivol, modern, vallástalan; a másik levonja a következtetéseket és ledöntvén az Istent, az emberi művelődés daczára előkészíti a katasztrófát, melynek előjelei a láthatáron jelentkeznek.

Ámde, ha szent István jövőbe látó nagy lelke megtalálta a multban a leghelyesebb utat, midőn Róma felé veté tekintetét, a honnét elküldték neki az apostoli kettős keresztrel együtt a koronát, mely csodálatos hatalmával kilenczszáz éve áll az államhatalom két tényezője: a király és nemzet közt, hogy összekapcsolja őket s kimerje jogaikat: drága hazánk sorsa felett tulságosan most sem szabad aggodnunk. Szent István, ki életében annyi szeretettel és lelkesedéssel csüggött nemzetén, védő angyal gyanánt örködik ma is országa felett. Halandó ember alakban imáival, bölcsességével, férfias erélyével, királyi hatalmával oly állást szerzett az általa alapított országnak és egyházaknak, hogy egy ezredév viszontagságaival daczolva, sem a nyers erő és külérőszak, sem a balviszaly és cselszövény, sem a legkülönbözőbb tévtanok veszedelmei

nem tudtak ártani. Ma Isten színe elé felmagasztalva még hathatósabb esdek-lése, biztosabb pártfogása, sikeresebb ótalma. Nem hagyja ő veszni ma sem nemzetét, könyörög országáért.

Óvjad hát, óh szent király kezéd alkotását, e drága hont, minden veszélytől! Örökjél dicső utódod, felséges urunk és királyunk fölött: legyen erős az agg kéz, az ország és nemzet, az egyház és vallás védelmében; legyen országlása dicső és annak árnyékában boldog a nemzet!

Éljen a király!

A hetven éves, agg király születése napján az ágyuk dőrejébe belevegyl a magyarok millióinak ajkáról harsogó üdvökvánat: Éljen a király!

Mi pedig felkiáltunk a költővel:

„A király szava szól, keze hív, szeme int,
Ez után sietünk, rohanunk, vele mind,
Büszkén zengi ezer ajk, anyai száj:
Éljen, éljen a király, a király!”

S midőn a lelkünk mélyében lakozó szent érzelem megnyilatkozást követel, a meghatottság érzete vesz rajtunk erőt, midőn hét évtizednek bánatában s anynyi szomorúságában tündökölni látjuk a legalkotmányosabb uralkodó, I. Ferenc József hatalmas erényét s pihenést nem ismerő fejedelmi kötelességérzetét.

Hetven év zúgó viharai után egymagában ünnepel a mi jó öreg királyunk csakis a mi szeretetünkkel, a mi ragaszkodásunkkal. Ez a vigasztalódás balzsama a tengernyi bánatra, melynek oly nagyon volt osztályosa a jóságos király.

Az alkotmányos magyar uralkodó születése évfordulóját mindenkor kegyelettel ünnepelte meg az ő koronázó város hazafias közönsége; a mai nap sem volt kisebb az eddigi ünnepeknél, sőt az ünnepi lelkesedés fokozott mértékben nyilatkozott meg.

Részletes tudósításunkat a lefolyt ünnepélyről az alábbiakban közöljük:

A kivilágítás.

A király 70-ik születése napjának ünnepe városunkban már tegnap este megkezdődött imponzán, ragyogó fényvel. Az egész város lobogódíszat öltött, magánházak és középületek egyaránt fellobogóztak. A város már este 8 órakor fényesen ki volt világitva. Legszebb volt a Ligetsor, Nádlor-, Kossuth- és Jókai-utca lobogódísz és kivilágítása. Több ablakban s főleg üzleti kirakatokban transzparensket alkalmaztak. A magánházak közül a „Magyar Király” szálloda, Wertheim-ház és Felmayer-féle ház usztak fényözömben. Mindenekfelett azonban remekül volt díszítve és kivilágítva a honvédtiszti pavillon ligetsori felő néző kerkhelyisége. A kert bejárata felett igen szépen világitott transzparens felségesség uralkodónk jól sikerült képével s körötte e felirattal:

Éljen
I. Ferenc József
Magyarország apostoli királya.

Mint halljuk, e transzparens a késő esti órákban a mögötte levő tüzlángtól meggyulladt s mire észrevették, már el is égett.

A kerkhelyiségben még egy transzparens

volt látható, számtalan mécsáng közepette a magyar koronával.

Este a nyolc órai harangszó után, mikor már fényárban uszott a város, volt látható az ünnepély legmagasabb része, az a beláthatatlan embertömeg, mely a honvédszenekar díszkarodója folyamán végig vonult az utcákon gyarkorta megéljenezvén a mindenkitől szeretett uralkodót. 11 óra felé ment haza az ünneplő nép nagy tömegekben, szívében a király iránt érzett hűséggel és szeretettel s egy fényesen sikerült ünnepség kedves emlékeivel.

A katonaság ünnepe.

Reggel 5 órakor mozsárdörgés, harangzugas és katonazene verte fel a várost. Harangzugas közepette a honvédszenekar díszbresztöt tartott.

Reggel kilenc órakor a vásártéren az egész helyörség jelenlétben tábori mise volt, melyen Krensz Ignác apátkanonok pontifikált. Utánna a honvédszenekar élén Tomássy Béla ezredes parancsnoklása mellett zalavári Zuma Károly altábornagy, ker. parancsnok lépette el maga előtt a 17. honvéd-gyalogezred helyben állomásozó két zászlóját, — a zászlóaljákat Bothner Árpád báró őrnagy és Csóka Árpád t. j. százados vezényelték.

A méntelep kápolnájában is megünnepelték a király születésnapját. A tisztikar és legénység díszben vonult ki s a hálaadó szent misét Kudekha atya, Ferenczrendű házfőnök mutatta be az Urnak.

Az egyház ünnepe.

A székesegyházban Károly János káptalani helynök, nagyprépost tartotta a misét fényes papi ségedllettel. A hálaadó isteni tiszteleten a helybeli hivatalok tisztviselői s a helybeli Ferencz József növevelő intézet apácái jelentek meg igen szép számmal.

Ott láttuk diszmagyarban Fiáth Pál báró főispánt, Huszár Ágást alispánt, Hauranek József polgármestert, Reé István rendőrfőkapitányt, Winkler Vilmos városi főmérnököt, továbbá a megyei és városi tisztikart, dr. Múder Ferenc kir. táblai bíró vezetésével a törvényszéki tisztikart, Gazdy Béla járásbíróval a járásbíró-sági tisztviselőket, Merzics Gyula h. pénzügyigazgató a pénzügyigazgatósági tisztviselő élén, képviselve volt szép számmal az adóhivatal, posta és vasuti tisztek stb.

Ma 1 órakor Fiáth Pál báró főispánnal ünnepi ebéd volt, melyen városunk előkelőségéből huszónöten voltak hivatalosak. Ebéd alatt 1 óratól 2 óráig a honvédszenekar játszott szebb-nél-szebb darabokat.

— **A katolikus nagygyűlés.** Tegnap, azaz f. hó 17-én vette kezdetét Budapesten a kath. nagygyűlés. Elmentek az ország minden részéből a katolikus nép illusztris, hű képviselői, a körök küldöttei, a különböző társadalmi osztályok tagjai, hogy az ünnepeknél nyilvános tanúságot tegyenek arról, hogy hűvek multunkhoz és hiven akarnak munkálkodni jövőnkön: be akarják igazolni ország-világ előtt, hogy Magyarországot a keresztény vallás tette életképes európai állammá, s annak erkölcsi és műveltsége tették nagygyvá, hatalmassá s tartották fenn a mai napig. A megnyitó beszédet Zichy János gróf mondta s ez a beszéd mély filozófiájával, hatalmas szónoki erejével, mesterkéletlen, mégis művészi formájával s főleg az igaz meggyőződés legigazabb erejével hatott szívre, észre egyaránt. Beigazolva látjuk napnál világosabban, hogy a kath. vallás az az igaz forrás, melynek ereje erőt ad a nemzetnek

újjaabredésében, csak ez és nem más adhatja az erőt. Büszkék vagyunk rá, hogy vezérkarunkban látjuk a jeles férfiat, a ki korát túllépő élet-tapasztalatokkal, hatalmas tudással s egy tette-re-kész férfi vasmarkával nyul bele az életbe, hogy megmentse a haldokló életet az életnek. Ezt igazolja ez a frenetikus tapsviharral fogadott beszéd is, melyet legközelebbi számunkban teljes egészében közlünk.

— **Néppárti népgyűlés.** A közelmúlt napok eseményei, főleg a tapolczai választás mutatták meg leginkább, hogy nem tudunk még magunkkal eleget törődni, nem tudjuk erőnket csoportosítani akként, hogy kellő időben és alkalommal latba vehető is legyen. E hiány pótlására nem tudjuk eléggé ajánlani a népgyűléseket s örömmel üdvözljük a pusztaszent-mihályi és szent-eleki választókerületeket, midőn maguk közé híván a néppárt vezérferfiát megbeszélék azokat a fontos teendőket, melyek a közel jövőben várnak minden polgárra. A szent-eleki választókerület polgársága a következő meghívót bocsájtotta ki: Hogy megmutassuk, hogy, ha elnyomták is a mult választások alkalmával a néppártot, az még mindig él és erős, Szent-Eleken 1900. évi augusztus 26-án, vasárnapon, d. u. 1¹/₂ órakor néppárti népgyűlést fogunk tartani, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. Tartja: Szabó István orsz. képviselő. — 2. Ragaszkodjunk katolikus iskoláinkhoz! Tartja: Robitzek Ferenc, pápai kamarás. — 3. A néppárt főteendőiről. Tartja: Dr. Simonyi Semadam Sándor, ügyvéd. — 4. A néppárt ellen szórt rágalmakról. Tartja: Bonitz Ferenc, az „Alkotmány” szerkesztője. — 5. A néppártról. Tartja horvát nyelven: Bischitz Ferenc, plebános. — 6. Elnöki zárás. Szent-Elek, 1900. augusztus 17-én. A rendezőség.

ÜJDONSÁGOK.

— **Szent István napja.** F. hó 20-án azaz Szent István napján reggel 8 órakor Szent István fejereklyéjével körmenet indul a székesegyházból s a szent Ferencz-rendiek zárdájának megkerülésével ismét a székesegyházba tér vissza. Körmenet után az ünnepi szent beszédet Kéri Ferenc székesegyházi hitszónok fogja tartani, melynek végeztével ünnepélyes szent mise lesz, melyen Károly János káptalani helynök nagyprépost pontifikál. A székesegyházi kar ez alkalommal Zsaskovszky B-durr ünnepi miséjét fogja játszani. Betétül Bogisics vegyes karra átírt, „Ah, hol vagy magyarok...” kezdetű régi magyar éneket fogják énekelni.

— **Személyi hir.** Festetics Bennó gróf kir. tanfelügyelő hosszabb szabadságra eltávozott. Szabadsága folyamán a hivatal vezetésével Rutsek Imre h. tanfelügyelő bizott meg.

— **Kinevezés.** Ő Felsége a király Kacz Józsefet, a m. kir. Ludovika Akadémia IV. éves növendékét a székesfejevári 17. honvéd gyalogezred állományába a mai nappal f. év szeptember hó 1-től számítandó ranggal hadapród tiszt-helyettesnek nevezte ki.

— **Adakozzunk.** Hol nagy és égető a szükség, ott önkénytelenül kitor a sóhaj és összekulcsolt kezekkel rimánkodik sigtség után a földhöz tapadt szegénység. A vizlendvai ötöd fél ezer róm. kath. lelket számláló plebánia szegény népe nevében, mely évenként idögenbe

kénytelen vándorolni, hogy szorgalmas munkájával megkereshesse a zord téli szükségeseit és mely aránytalanul kis, csak 600 személyt befogadó s ép azért csak kápolnának nevezhető plébánia templomát szeretné meggyobbítani, lépek a nagyérdemű és jószívű közönség elé, s a valósághoz hiven esetelven türheteretlen helyzetünket, a legnagyobb alázattal esedezem, hogy mivel adakozásunk és önmegadózításunk utján óhajtott célunkat el nem érhetjük, könyöradományaival, melyeknek 1 évig hírlapok utján országszerte való gyűjtésére a belügyminiszter urnak 66728. sz. a. 1900. évi július hó 3-án kelt magas engedélye jogot ad, — segíteni méltóztassék. Bármely, még oly csekély adományokért, mely alábbi címzetre beküldeni és a hírlapokban nyilvánosan nyugtázni fog, fogadja a nagyérdemű közönség előre is legmélyebb hálám és köszönetem kifejezését, azon ígérettel, hogy jószívű adakozóinkért és jótévedőinkért imádkozni és rájuk Isten áldását kérni fogjuk. Féltett szent ügyünkét a nagyérdemű közönség által, Jézus legszentebb Szívének felajánlva maradok teljes tisztelettel Vizlendván, 1900. évi augusztus hó 15-én Krisztusbau szolgálja Csárics József plébános-helyettes. U. p. Szarvaslak. Vasvármegye.

Képkiallítás. A székesfehérvári kezdőfestők a helybeli tüzoltó lakotanya dísztermében képkiallítást rendeznek, melyre ezuton is meghívják az érdeklődő közönséget. A megnyitás folyó hó 26-án d. e. 9 órakor lesz s a képkiallítás szeptember hó 2-ig fog tarani. Belépődíj nincs. A képkiallítás megtekinthető reggel 8 órától este 6 óráig.

Uj déli vasuti állomás. 1900. augusztus hó 20-án a budapest-pragerhofi vonalon Siófok és Szántód állomások között fekvő 121. sz. örház-nál „Zamárdi“ elnevezéssel személyforgalomra berendezett megállóhely nyitattik meg, melyeknél a 205., 209., 106. és 210. sz. személyvonatok a nyári időnyben azaz május hó 1-étől szeptember végéig terjedő időszakban. — a 214 sz. v. június hó 1-étől szeptember 15-éig minden vasár- és ünneppanapon, — a 213. sz. v. július és augusztusban minden vasár- és ünneppanapon, a 211. és 212. sz. v. pedig június hó 1-étől bezárólag szeptember 15-éig utasok fel vagy leszállása céljából „feltételeesen“ meg fognak állani. E megállóhelyen menetjegyek nem adatkak ki és podgyász, express árak, valamint kutyák nem vétetnek fel, hanem az illetékek utánfizetésképp (pótlék nélkül) szedetnek be. „Zamárdi“ megállóhelyről az említett vonatok a következő időkben indulnak: Budapest d. v. felől Pragerhof felé: a 105. sz. v. 10 óra 57 percz délelőtt; a 209. sz. v. 5 óra 18 percz délután; a 211. sz. v. 8 óra 1 percz este; a 213. sz. v. 9 óra 5 percz délelőtt. Pragerhof felől Budapest d. v. felé: a 206. sz. v. 4 óra 39 percz délután; a 201. sz. v. 12 óra 25 percz délután; a 212. sz. v. 5 óra 42 percz reggel; a 214. sz. v. 8 óra 12 percz este.

Öngyilkosság. Tabajdon — mint onnan írják — Bori Bálint t. hó 15-én felakasztotta magát. Mire észrevették, már nem lehetett megmenteni az életnek, halott volt. Tettének okát mindeddig nem lehetett megállapítani.

Óratolvaj. F. hó 16-án este 7 óra tájban nagy néposodület vált a Nádor-utczán. Minden szem tekintete egy mosdatlan képü, 15—16 évesnek látszó suhancra irányult, a kit két sauronos csendőr hozott városunkba helyszini nyomozás eszközlése végett. Szabó József ugyanis egy pápai gazdánál cselédeskedett, miglen megútvva szolgálatát, megszökött, magával vivén gaz-

dája zseboráját is. A fiatal tolvaj városunkba jött s miután aprópénze elfogyott, áruba bocsájtotta a zseborát. Akadt is rá vevő, — miként a nyomozás során kiderült. — N. S. szobafestő személyében. A ki azonban egész jóhiszemileg járt el s történetekről értesülvén az órát átadta az ez ügyben nyomozó csendőröknek.

Ügynök-fogas. Az alábbi esetről csak azért adunk hírt, hogy a gazdaközönség figyelmét ez által is felhívjuk az ügynököknél sok esetben tapasztalható s korrektnek épen nem mondható üzelmekre. A napokban ugyanis Halász János vár. biz. tag Weisz itteni ügynöknek, illetve az ő közvetítésével eladta árpatermését s a vételnél az ügynök odanyilatkozott, hogy az árpa lehetőleg 65 kilogrammos zsákokban legyen. Halász Jánosnak ilyen zsákjai nem lévén, nagyobbakba mérte fel áróját s átadta az ügynöknek. Amde mikor fizetésre került a sor, az ügynök zsákonként csak 65 klg. árpat akart fizetni s a többelről mitsem akar tudni. Lesz most az egészéből egy per s így a tulajdonképeni nyereség perkoltságre fordittatik. Jó lesz tehát vigyázni!

Állatkinzás. A kik ma este 6 és 7 óra között a sas-utczán mentek végig, figyelmessékké lettek arra a velőikig ható, fájdalomz nyervogásra, melyet egy, a Szent János szobornál vízbe dobott macska hallott. Mint értesülünk. a macskát Korács, sas-utczái czipész eselédje dobta a csatornába, hogy kioltsa életét. Igazán szép dolog fényes nappal így kinezni egy állatot! Azt hisszük, a rendőrség nem vár külön feljelentést.

Valami a rézgálicról. A rendőrkapitányi hivatal egy hirdetményt bocsájtott ki, mely első sorban a kereskedőket érinti. A hirdetmény alapja egy miniszteri rendelet, a mely a mezőgazdasági termények, termékek és czikkek hamisításának tilalmazásáról szóló törvény kiegészítését célozza. A rendeletnek lesz eredménye, ugyanis el fog jönni egyszer városunkba egy budapesti vegyvizsgáló s meg fogja állapítani, hogy minden kereskedő kihágást követett el, mert a rézgálic nem jó s ennek nyomában jár majd a büntetés. Hát bizony jó lenne, ha a földmivelésügyi miniszter ur ilyen formán minden kereskedésbe állítana egy vegyi vizsgálot, a ki az áruba bocsájtás előtt vizsgálná meg a czikkeket s nem azért, hogy a kereskedőket büntessék, hanem, hogy a közönség rossz portékához ne jusson. A szakképzettséget igénylő hirdetmény a következő:

A m. kir. földmivelésügyi ministerium 38.183—IV.—3. szám alatt kibocsájtott rendeletével a mezőgazdasági termények, termékek és czikkek hamisításának tilalmazásáról szóló, 1895. XLVI. t.-cz. 1. §-ban nyert felhatalmazás alapján a közforgalomban levő rézgálicot szintén azon czikkek közé sorolja, a melyek hamisítása, ugy a hamisítottak forgalomba hozatala tilos s a fent említett törvényezikk megtorló határozmányai alá esik. Az idézett rendelet szerint ugyanis: „rézgálicoz elnevezés alatt csak oly gyártmány hozható forgalomba, mely a jegecviz beszámításával legalább 98 (kilenczvennyolcz) % tiszta jegecz rézszulfátot tartalmaz; a többi 2 (kettő) %-ban pedig“ az elkerülhetetlen nedvesség-tartalom mellett legfeljebb csak annyi vas vegyület lehet, mely 0.5 (öt tized) fémvasnak felel meg.“ Ehhez képest jelen rendeletnek f. é. szeptember hó 15-én hatályba lépte után, a rézgálicnak hamisítvány, illetve az ezen rendeletben meghatározott összetételnél csekélyebb értékűtartalommal való gyártása, ugyszintén annak forgalomba hozása az 1895. XLVI. t.-cz. alapján minősülő és büntetendő kihágást képez. Székesfehérvárott, 1900. augusztus hó 16-án. **Rendőrkapitányság.**

Vidéki szülők figyelmébe. Jó családból származó 2 fiu a tanév folyama alatt teljes ellátásban részesülhet.

2—3 középiskolai tanuló egy kath. hivatalnoki családnál jó ellátást nyerhet a jövő iskolai évre. — Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

— **Iff. Schumann József** aranyosó eddigi üzleti helyiségéből ugyancsak a barátok új épületében (Set.-Imre-u. 2. sz.) közvetlen a régi mellett levő üzlethelyiségbe költözött. Üzletét ez alkalommal ujjonnan s oly gazdagon rendezte be, hogy méltán ajánlhatjuk az érdeklődők figyelmébe a fiatal, törekvő üzletembert.

— Két, csakis első vagy másodosztályba járó, r. kath. középiskolai tanuló teljes ellátást nyerhet a tanévben. Felügyelet, nevelés és előmenetel garanciáját nyújtva, csakis intelligens szülők gyermekei fogadhatnak el. Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban nyerhető.

— Megvételre keresek már használt, de jóhangu czimbalmot. 2705.

Nyilt-tér.*

A megvadult bikának legjobb ki-térni. En sem akarok Tóth Arthur és kollégáinak böszült ordításaira reflektálni. Reflektálnak mások, a kikben az igazság-érzést nem fojtotta el a buta elfogultság. Az alább következő nyilatkozathoz, mely nekem teljes elégtétel, csak annyit teszsek, hogy a „Székesfehérvári Hírlap“, most már, nem tudom, hányad izben foglalkozik velem és minden alkalommal a legszemszedetebb hazugságok özönét borította rám s így joggal kételkedhetem szerkesztőjének józan eszében.

Csúcs István, káplán.

Nyilatkozat.

Mély megbotránkozásunkat fejezzük ki azon neimtelen támadás felett, melyben a zsidó-sajtó segédlelkészünket részesítette. A Kossuthista gyüles megakadályozásában Csúcs István káplánnak semmi része sem volt. Nyomorult hazugság az, hogy ő izgatta és fanatizálta a népet a gyüles előtt vagy alatt.

Fölzuggatta a népet az, a ki három héttel ezelőtt papjainkat és a néppártot gyalázó iratokkal szórta tette Rác-Almás községét. Ez pedig a Kossuth-párt volt. Azon hitben vagyunk, hogy e nyilatkozatunk józan emberek előtt többet ér, mint egy-két ferdítéshez szokott firkasznak hazugsága.

Rác-Almás, 1900. augusztus 15.

Iff. Kovács András s. k.	Holló Géza s. k.
Pödör István s. k.	Havas Ferenc s. k.
Lehoczy Dániel s. k.	Rác Lajos s. k.
Paczonka István s. k.	Zuber Imre s. k.
Bárdos Gy. József s. k.	Sőr Ignác s. k.
Huber Ervin s. k.	Kovács János s. k.
Barcza Gábor s. k.	stb. stb. stb. összesen 400
ny. kir. néző-táblaí bíró.	polgár.
Borockzy Dániel s. k.	

Irodalom.

— **A Honi Ipar folyó** évi 10 száma a következő dus tartalommal jelent meg: Liebknecht Vilmos. Bánfi Oszkártól. — Az osztrák a magyar ipar ellen. Sugár Ottótól. — A betegsegélyző pénztára. Rózsa Károlytól. — A magán-tisztviselők helyzete. Dr. Aszódi Adolftól. — Magyar áruházak Fiuménak. I—tztól. — Különfélék. Az ügyesen szerkesztett ipari és gazdasági folyóirat előfizetési ára egész evre 10 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest. Royal-szálloda A. III.

* Ezen rovatban közlörtekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

KÖZGAZDASÁG.

Piaczi árak:

Buza	14.—14.70 kor.
Rozs	11.80—12.50 "
Árpa	10.20—13.20 "
Zab	10.80—11.70 "
Tengeri	13.— " "

— **A gabonaértékesítés reformja.** A Kel. Ért. című könyv jelentése szerint földművelési miniszterünk komolyan foglalkozik a gabonaértékesítés reformjával. Gazdaságilag és műszakilag képzett szakértőket küld ki a külföldi gabona közraktári szövetkezetek tanulmányozására s ezek beérkező jelentése alapján meg akarja honosítani a külföldön már is szép sikerrel működő ezen intézményeket. A földművelésügyi miniszter e reformtervei bizonyára találkozni fognak a Hangya hasonló irányú akciójával. A Hangya szövetkezet ugyanis nyári mőküldésének programjába több gabonaértékesítő szövetkezet alakítása és berendezése van felvéve s az eddigi jelek után itélve szép eredményre van e tekintetben máris kilátás.

— **Szénbeszerzés szövetkezeti uton.** A németországi szénbányák az ez évben lefolyt sztrájk miatt beállott szénszükséglet folytán a szénárakat példátlanul felemelték. A szénnek ipari jelentőségét tekintve, ez az árfeleség óriási zavaroknak lett volna előidézője, ha Heidelbergben, majd utóbb Karlsruheban ki nem találják a módját, hogy lehet a bajt legkönnyebben elhárítani. Szövetkezetet alakítottak a szén beszerzésére. Németországban most az árakat diktáló szénringgel szemben a fogyasztók erősen szervezett csapata áll s egyáltalán kételkednünk se lehet azon, vajjon a mérközésből az utóbbi kerül ki győztesen. A bányák, mintsem hogy a szénkészlet nyakukon maradjon, bizonyára nem fognak késni az árakat jelentékenyen leszállítani, ami fényesen igazolni fogja újból, hogy a fogyasztás terén minden kizsákmányoló törekvés ellen leghatásosabb orvosság a fogyasztók tömörülése, a szövetkezés.

Felelős szerkesztő: Chay Antal.

M.K.EGYETEM VECYTANI INTÉZETE:

A KRISTÁLY

SZTLUKÁCSFÜRDŐI
HECZYFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ

KAPHATÓ
FÜSZKERESKEDÉSEKBE
VENDÉGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZO KOCSIBAN.

SZÉKESFEJÉRVÁRON:

Kovács Pál,	Deutsch F. Adolf,	Nyári Béla,
Ofner Béla,	Stern Béla,	Lichtneckert József,
Taubler Béla,	Üzv. Birkmayer	és
Bogyay Andor,	Lajosné,	Göndör Samu

kereskedéseiben.

Ifj. SCHAUMANN JÓZSEF

ARANYOZÓ, MÁRVÁNYOZÓ, TEMPLOMDISZITÓ, TÜKÖR-, KÉP- és KÉPKERET
RAKTÁRA

SZÉKESFEHÉRVÁROTT,

Szt.-Imre-utca 2. sz. (Barátok új épületében.)

A főtisztelendő Clerus, magas nemesség s t. kegyuraságoknak üzletemet szives figyelmébe ajánlani bátorodom annál is inkább, mert szintén a barátok épületében levő újabb és tágasabb üzlethelyiségemet óriási anyagi áldozatok árán úgy rendeztem be, hogy a legkényesebb igényeket is a legpontosabban kielégíthetem.

Művelem és elvállalom a templomdiszítésnek következő ágait:

Oltárépítést és oltárdiszítést,

új oltárok, szószékek, keresztelő-kutak, szentsírok építését aranyozását és festését, minden stylben, beadott rajz vagy tölem tervezett rajz után a legegyszerűbb s a legdiszesebb kivitelig.

Lourdesi Mária-oltárok építését.

Régi oltárok, szószékek, szobrok renoválását

ujjonnan fából faragott szobrokat, ezeket pedig a megfelelő színekben festve, gazdagon aranyozva, vagy egészen aranyozva.

Nálam megrendelhetők mindennemű **olajfestményü képek és stáció-képek.**

Tisztelt Schaumann Ur!

A paduai sz. Antal képre vonatkozó tudósítását köszönettel vettem s azt alkalmilag elhozzatom.

Ezen alkalommal készleges örömmel tudatom, hogy a velencei r. k. templom főoltárkép rájáának, valamint a gyertyatartóknak megaranyozásával nagyon meg vagyok elégedve s mindenkinek tetszését és dicséretét kiérdemelte; s így önt bárkinak pártfogásába a legmelegebben ajánlom és ajánlhatom.

Velence. 1899. nov. 14.

Tisztelettel

Beleznay István, plebános.

Kitünő készítményü

Vas és fakeretü ágybetétek

gálvánrozott aczél sodronyból

Tuboly Gyula

társas gyárában és raktárában Bpsten, VII., Vesselenyi-utca 13. és Nagydíófa-utca 20. sz. a páratlan olcsó árban kaphatók!

Megrendelhetők fenti gyártárstulajdonosnál is Székesfehérvárott, dinnye-utca 24. sz. a. hol minták vannak megtekintésre.

Továbbá kaphatók különféle sodrony vas-kerítések és kapuzatok, favédő-rácsok, virág és sirkerítések stb. készen tartott rajzok szerint.